

Vaccineren of niet, dat is de kwestie

Jaarlijks krijgen 600 vrouwen te maken met baarmoederhalskanker. Is vaccinatie de oplossing of toch niet? Maartje Nevejan laat in *De Prik en het meisje* de voors en tegen botsen, niet zelden met spontane komische effecten.

LOUIS DU MOULIN

Het vaccineren tegen baarmoederhalskanker kritisch belichten en dan meteen worden uitgemaakt voor 'de Charlie Chaplin van de documentaire'. Voor regisseur Maartje Nevejan is die spontane reactie op de allereerste vertoning van *De Prik en het meisje* (in de Amsterdamse Balie) de bevestiging dat haar zoektocht naar 'de waarheid achter de injectie' is geslaagd. „Het onderwerp is natuurlijk heel serieus en best ingewikkeld, als de mensen dan wat je ervan hebt gemaakt ook nog geestig vinden helpt dat alleen maar. Er is die avond trouwens niet alleen gelachen maar ook gehuild. Nee, waarom verklappen we nog maar even niet.”

Het idee voor *De Prik en het meisje* werd Nevejan door de producenten van de HUMAN-serie *Ondertussen in Nederland* aange-reikt, maar als moeder van de 12-jarige Noa wist ze meteen dat het erin opgesloten dilemma haar op het lijf geschreven was. Doe ik er goed aan mijn dochter te laten inenten tegen baarmoederhalskanker en tegen die ziekte te beschermen of is het juist beter om dat niet te doen en daarmee eventuele gevaarlijke consequenties van de prik te vermijden? „Hoe meer ik me er mee ging bezighouden, des te interessanter het vanzelf werd.”

Zo vond ze het gaandeweg vreemder dat een jong meisje, zoals haar Noa in 2009 bij de eerste mas-sale oproep van de overheid, de

keuze wordt gelaten of ze zich wil laten prikken tegen het zogeheten HPV-virus of niet. „En ik weet zeker dat met mij nog zo'n 250.000 andere moeders en dochters vol twijfels zaten. Wie moet je geloven, wie kan je nog vertrouwen. De overheid die van oudsher de volksgezondheid heeft bewaakt of de tegenstanders, die onder meer wijzen op de belangen van de machtige farmaceutische industrie.”

Over de hoogoplopende maatschappelijke discussie die ontstond over de 'prikacties' ter voorkoming van 200 dodelijke slachtoffers per jaar was Nevejan aanvankelijk ver-rast. „Nederland is zo'n beetje het braafste land van Europa als het aankomt op vaccineren, maar nu ging tot twee keer toe zo'n campagne de mist in.”

Hoe komt dat, legde ze in haar uitvoerige rondgang artsen, wetenschappers, voor- en tegenstanders van het prikken voor. Uiteindelijk heeft Nevejan het gebrek aan vertrouwen van de doelgroep in de overheid in een veel breder kader kunnen plaatsen. „Aan de ene kant is de burger mondiger dan ooit dankzij alle informatie via de sociale media. Daarnaast zie je dat de moderne mens steeds meer zelf moet kiezen van de overheid. In die zin staat deze medische kwestie allesbehalve op zich. Je wordt tegenwoordig geacht zelf te bepalen waar je elektra en je andere energie vandaan komt, wie je post komt bezorgen. Maar is deze keuzevrijheid nu wel een verworvenheid of eerder

lastig?”

Verdrinkend in een moeras van informatie komt Nevejan in haar inmiddels als humoristische egodocumentaire omschreven *De Prik en het meisje* zelf nog even op de bank van een psychiater terecht, niet in de laatste plaats omdat ze dochter Noa bewust in de luwte heeft willen houden. Die kiest tenslotte dan toch zelf. „Wat, dat zie je aan het eind van de film wel.”

■ **Holland Doc: De Prik en het meisje, Nederland 2, 23.00 uur**

« **Als mensen de documentaire ook geestig vinden, dan helpt dat alleen maar.**

Maartje Nevejan

**Maartje
Nevejan
met dochter
Noa. 'hoe
meer ik me
met het on-
derwerp
ging bezig-
houden, des
te interes-
santer het
vanzelf
werd.'**

FOTO IDTV

**SERIEUZE DOCU 'DE PRIK
EN HET MEISJE' OVER
GEVAREN INENTING TEGEN
BAARMOEDERHALSKANKER
IS OOK OM TE LACHEN**